

การศึกษ้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษา
หลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ชลัดดา บุรณะ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบัญชี
คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชลัดดา บุรณะ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ)

..... กรรมการ
(ดร.อิสรากรณ์ พลนารักษ์)

..... กรรมการ
(ดร.ศิริดา จารุดกานนท์)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาบัญชี ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ประกาศคุณูปการ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ดร.สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์
ที่สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำงานนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณ
อาจารย์ทุกท่านผู้ร่วมประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ด้วยความเมตตาเสมอมา

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ผู้ชี้แนะแนวทางแห่งความพากเพียร
ให้การศึกษาและคอยห่วงใยลูก มีความอดทนช่วยสั่งสอนเลี้ยงดูหลาน ที่เป็นลูกของข้าพเจ้าระหว่าง
ที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาตลอดมา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ข้าพเจ้าประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ชัตติดา บุรินทร์

51924565 สาขาวิชา: การบัญชี; บช.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ต้นทุนทางการศึกษา/ ผลตอบแทน/ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ/ มหาวิทยาลัยบูรพา/

ชลัดดา บุรณะ: การศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา (THE PRIVATE RATE OF RETURNS ON INVESTMENT IN EDUCATION: A CASE STUDY OF FACULTY OF MANAGEMENT AND TOURISM, BURAPHA UNIVERSITY) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: สมศักดิ์ ประถมศรีเมฆ, บช.ด., 55 หน้า. ปี พ.ศ. 2553.

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค้นคว้าต้นทุนส่วนบุคคลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนทางการศึกษา รวมทั้งผลตอบแทนส่วนบุคคลของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2545-2551 รุ่นที่ 1 – 7 จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาคำนวณผลตอบแทนทางการศึกษา และหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (B/C Ratio) การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย t-Test และ F-test หรือ One-way Anova เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละหลักสูตรที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ มี 4 ปัจจัย และวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ หลักสูตร M-ACC มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเฉลี่ยต่อคนมากที่สุด 1,116,941.76 บาท รองลงมาหลักสูตร SMEs มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเฉลี่ยต่อคน 871,937.57 บาท และหลักสูตร HRM มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิเฉลี่ยต่อคน 816,149.48 บาท, อัตราผลตอบแทนภายในหลักสูตร M-ACC มากที่สุด ร้อยละ 19.56 รองลงมาหลักสูตร SMEs ร้อยละ 18.25 และ HRM ร้อยละ 16.57 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนหลักสูตร M-ACC และ SMEs มากที่สุด 4:1 เท่า รองลงมาหลักสูตร HRM ผลตอบแทน 3:1 เท่า ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าการลงทุนทางการศึกษาของมหาบัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี ให้ผลตอบแทนสูงที่สุด รองลงมาสาขาวิชาการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และหลักสูตรการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 หลักสูตรให้ผลตอบแทนสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

51924541: MAJOR: ACCOUNTING; M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: COST OF EDUCATION/ RETURNS/ NPV/ BURAPHA UNIVERSITY/

CHALADDA BURANA: THE PRIVATE RATE OF RETURNS ON INVESTMENT
IN EDUCATION: A CASE STUDY OF FACULTY OF MANAGEMENT AND TOURISM,
BURAPHA UNIVERSITY). ADVISOR: SOMSAK PRATOMSRIMEK, Ph.D., 55 P. 2010.

The objectives of this research is to study the private cost in both direct and indirect costs on investment in education and study the private rate of returns on investment in education for students in Master of Accounting, Master of management Program in Human Resource Management, and Master of Management in Small and Medium Enterprises (SMEs) Management, Faculty of Management and Tourism, Burapha University. The data was collected by using telephonic interview technique and questionnaires completed by students who graduated from academy year 2002-2008. Thence, the data was analyzed by calculated Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR), and Benefit/Cost Ratios. The statistical technique utilized in this study was t-Test, F-test or One way Anova techniques at significant level 0.05.

The finding show that there are four factors effecting income earning. The private rate of returns for students in M-ACC Program have a highest net present value 1,116,941.76 baht per person, SMEs Program have net present value 871,937.57 baht per person, and HRM Program have net present value 816,149.48 baht per person, respectively. The Internal rate of return (IRR) for M-ACC Program is 19.56 percent. SMEs Program is 18.25 percent and HRM Program is 16.57 percent. The Benefit cost ratio (B/C) for M-ACC and SMEs Programs are 4:1, HRM Program is 3:1. To sum up, M-Acc Program give the highest rate of returns, inferior are SMEs Program and HRM Program respectively. So investment in education is a worthwhile, because all programs can give returns which cover cost of losing.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
ขอบเขตการวิจัย	5
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ทฤษฎีและแนวคิด	7
ประวัติความเป็นมามหาวิทยาลัยบูรพา.....	11
ความเป็นมาของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	19
ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	20
การวิเคราะห์ข้อมูล	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตัวแปรและการวัดค่า	25
การทดสอบสมมติฐาน	25
4 ผลการศึกษา	27
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
5 อภิปรายผล และสรุปผล	41
สรุปผลการศึกษา	41
ผลตอบแทนทางการศึกษา	44
ข้อเสนอแนะ	45
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	49
ประวัติย่อของผู้วิจัย	55

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	สรุปรายละเอียดหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา..... 13
3-1	วิธีการคำนวณ NPV (1) 23
3-2	วิธีการคำนวณ NPV (2)..... 24
4-1	จำนวน และร้อยละจำแนกตามเพศ..... 28
4-2	จำนวน และร้อยละจำแนกตามอายุ..... 28
4-3	จำนวน และร้อยละจำแนกตามอาชีพ..... 29
4-4	จำนวน และร้อยละจำแนกตามตำแหน่งงาน..... 29
4-5	จำนวน และร้อยละจำแนกตามรายได้ก่อนเรียนจบต่อเดือน..... 30
4-6	จำนวน และร้อยละจำแนกตามรายได้หลังจบต่อเดือน..... 31
4-7	จำนวน และร้อยละจำแนกตามแหล่งเงินทุนการศึกษา..... 32
4-8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาของแต่ละหลักสูตร..... 32
4-9	H_{1a} : เพศ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามเพศ ใช้สถิติ t-test: Two-Sample Assuming Equal Variances 33
4-10	H_{1b} : อายุ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามอายุ ใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA..... 34
4-11	H_{1c} : อาชีพ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามอาชีพ ใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA..... 35
4-12	H_{1d} : ตำแหน่งงาน ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามตำแหน่งงาน ใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA 36
4-13	การเปรียบเทียบรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาของหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร 36
4-14	ค่าสถิติพรรณนาของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value)..... 37
4-15	การวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยการคำนวณค่า NPV, IRR, B/C..... 37
4-16	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC เปรียบเทียบกับ HRM..... 38
4-17	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC เปรียบเทียบกับ SME..... 39
4-18	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร HRM เปรียบเทียบกับ SME 39
4-19	การแยกกลุ่มความพึงพอใจ..... 40
4-20	สรุปผลการทดสอบ 41

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 3

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันองค์กรทุกองค์กรจะประสบผลสำเร็จและบรรลุจุดหมายปลายทางที่กำหนดได้นั้น การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งบรรดาทรัพยากรในองค์กรนั้นประกอบด้วยคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีและข้อมูล ได้รับการกล่าวถึงว่ามีบทบาทอย่างยิ่ง แต่อย่างไรก็ตาม คนก็ยังคงเป็นปัจจัยสำคัญระดับแนวหน้า ที่นำความสำเร็จมาสู่องค์กรทุกองค์กร คนหรือที่เรียกว่า “ทรัพยากรมนุษย์” เป็นผู้สร้างสรรค์สรรพสิ่งทุกอย่าง จนกระทั่งกลายเป็นผลผลิตหรือการบริการที่นำองค์กรไปสู่ความสำเร็จและเป็นการฉายภาพลักษณะที่ดีขององค์กรสู่สาธารณชน โดยทั่วไปคนและคนมีลักษณะหลากหลายแตกต่างกันในด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่สำคัญในการปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ในองค์กรบรรลุเป้าหมาย การดำเนินการให้บุคคลสามารถสร้างสรรคงานอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งความสามารถทางการบริหารของผู้บริหารตั้งแต่ระดับต้น จนถึงระดับสูง ล้วนแต่จำเป็นที่จะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร มนุษย์อย่างชาญฉลาดให้แก่องค์กร เพราะทุนมนุษย์เป็นทุนทางสังคม (Social Capital) ที่มีคุณค่าสร้างประโยชน์นานัปการแก่สังคม ดังนั้น การมุ่งปลูกฝังแนวความคิดและจิตสำนึกให้ผู้บริหารเปลี่ยนมุมมองที่เคยมองมนุษย์เป็นเพียงกำลังแรงงานมาเป็นการมองมนุษย์อย่างมีคุณค่าที่สามารถสร้างสรรค์ประโยชน์อย่างมหาศาลต่อองค์กร จึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เพราะทรัพยากรตามความหมายในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้อธิบายความหมายว่า สิ่งทั้งปวงอันเป็นทรัพย์หรือกล่าวได้ว่าสิ่งทั้งปวงที่ถือว่ามีค่า แต่ในระยะหลังค่าที่มีความหมายในรูปของการลงทุน การวัดความคุ้มค่าของสินทรัพย์ในองค์กรได้รับความสนใจมากขึ้น จึงมีการแพร่กระจายและขยายความคิดคำว่า “ทุนมนุษย์” (Human Capital) ให้มีการยอมรับและนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย

ทุนมนุษย์ จึงนำมาใช้มากขึ้นในยุคของการเติบโตอย่างเข้มแข็งของสังคมนิยม (Capitalism) ที่มองการลงทุนขององค์กรในทุนมนุษย์ และเป็นยุคของการวัดค่ามนุษย์ให้เห็นเชิงประจักษ์ (Empirical) ยิ่งขึ้น ขณะนี้สังคมกำลังมาถึงยุคที่จะทำอะไรต้องมีคำถามว่าจะใช้เครื่องมือใด ตัวชี้วัด (Indicator) ลักษณะไหนมาวัดกิจกรรมที่ทำ ทั้งนี้ เพื่อตีค่าและบันทึก แสดงผลออกมาให้เห็นชัดเจน โดยความเป็นจริงการมองมนุษย์มีค่าหรือเป็นทุนมีมานานแล้ว

ในเชิงเศรษฐศาสตร์เรื่องของทุนแรงงานที่เป็นพื้นฐานในการประกอบธุรกิจดังนั้น ในวงวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Management) จึงเริ่มพัฒนาการวัดค่ามนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นสินทรัพย์ประเภทจับต้องไม่ได้ (Intangible Asset) ที่องค์กรต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ ทั้งนี้เพราะองค์กรยุคปัจจุบันจะถูกวัดและตรวจสอบจัดอันดับด้วยตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงสามารถกล่าวได้ว่าทุนมนุษย์มีความสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถแข่งขันและก้าวสู่องค์กรชั้นนำได้ ฉะนั้นการลงทุนกับบุคลากรในองค์กรจึงมีความหมายและมีความสำคัญแนวทางการลงทุนมนุษย์ในสังคมใหม่เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรคือ การสร้างสังคมในองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เพื่อให้บุคลากรเกิดการเรียนรู้ในองค์กร (Organization Learning) ทั้งนี้ เป็นการสอดคล้องกับสังคมปัจจุบันที่เป็นสังคมฐานความรู้ (Knowledge Base Society) ที่ถือความสามารถคนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กรให้มีความสามารถในการแข่งขัน (พะยอม วงศ์สารศรี, 2553)

ดังนั้น การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นสูงที่มุ่งพัฒนาคนเข้าสู่อาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับอุดมศึกษาย่อมถือว่าเป็นผู้รู้ในศาสตร์ที่ศึกษามาอย่างเพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้ตามสมควร และสามารถเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศได้ จึงถือว่าการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชาติ บ้านเมืองในทุกระดับ และด้วยความสำคัญนี้เองที่เป็นภาระและความรับผิดชอบที่สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องพยายามดำเนินการให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพออกสู่สังคมให้ได้ และด้วยความหลากหลายของสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่ในขณะนี้ทั้งในด้านของขนาด ความเชี่ยวชาญ ประสิทธิภาพ และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการทำให้รูปลักษณ์ และคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความแตกต่างกันออกไป ซึ่งความแตกต่างนี้มีใช่เป็นสิ่งที่ผิดปกติ หากเพียงแต่ว่าสถาบันต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องรักษามาตรฐานของการเรียน การสอน การจัดการศึกษาและคุณภาพบัณฑิตไว้ให้ได้ อย่างน้อยก็ไม่กว่าคุณภาพขั้นต่ำที่ควรจะเป็นและยอมรับได้ (วันชัย ศิริชนะ, 2539)

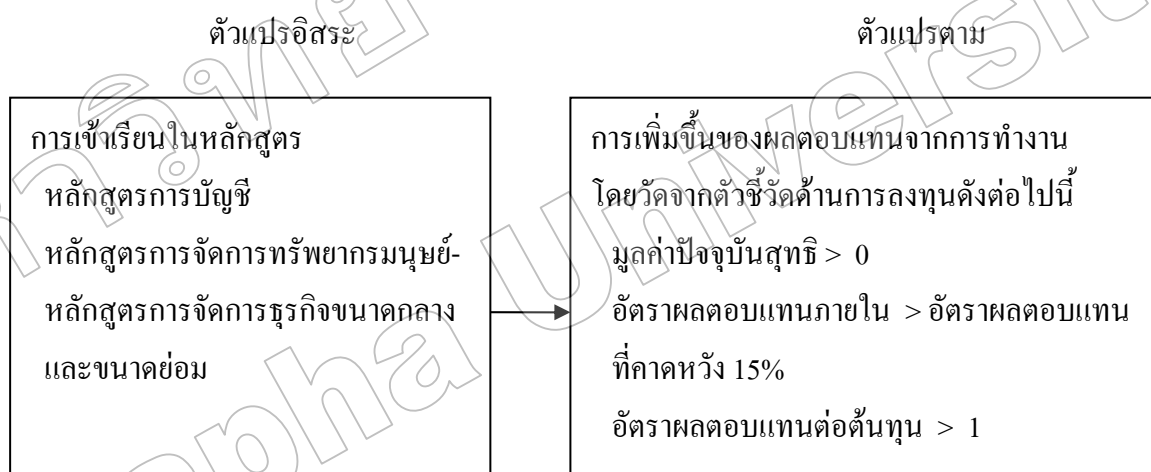
คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ในฐานะที่เป็น “หน่วยผลิตบัณฑิต” และเป็นสถาบันทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาและผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความรอบรู้ มีศักยภาพในการทำงาน และมีคุณธรรม มหาวิทยาลัยจึงให้ความสำคัญกับการตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตหรือผลผลิตเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของการผลิตและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมมาโดยตลอด ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อศึกษาหาต้นทุนส่วนบุคคล

ที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งผลตอบแทนส่วนบุคคล สำหรับเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจประเมินทางเลือกในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาถึงการเข้าเรียนในหลักสูตร M-ACC หลักสูตร MM. in HRM และหลักสูตร MM. in SMEs หลักสูตรไหนจะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุด และศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนศึกษารวมทั้งผลตอบแทนส่วนบุคคลของมหาบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเปรียบเทียบต้นทุนทางการศึกษาของหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตรว่าหลักสูตรไหนจะคุ้มค่ากับการลงทุนมากที่สุด และผลตอบแทนส่วนบุคคลหักกับต้นทุนที่นำมาลงทุนศึกษาของนิสิตปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพาคุ้มค่ากับการลงทุนหรือไม่

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านบุคคลมีผลให้รายได้จากการศึกษาในระดับปริญญาโทแตกต่างกัน

H_{1a} : เพศ

H_{1b} : อายุ

H_{1c} : อาชีพ

H_{1d} : ตำแหน่งงาน

สมมติฐาน H_2 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% ของการศึกษต่อในระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มีค่ามากกว่า 0

H_{2a} : หลักสูตร M-ACC

H_{2b} : หลักสูตร HRM

H_{2c} : หลักสูตร SMEs

H_{2d} : หลักสูตร M-ACC, HRM, SMEs

สมมติฐาน H_3 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิ, อัตราผลตอบแทนภายใน, อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน ของแต่ละหลักสูตรไม่เท่ากัน

H_{3a} : หลักสูตร M-ACC-HRM

H_{3b} : หลักสูตร M-ACC-SMEs

H_{3c} : หลักสูตร M-ACC-SMEs

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงต้นทุนส่วนบุคคล ที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ได้ทราบถึงผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ว่าสาขาไหนที่เรียนแล้วคุ้มค่าที่สุด
3. สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจประเมินทางเลือกในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา และผู้สนใจที่ต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นกว่าปริญญาตรี

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ มหาบัณฑิตหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปี 2545-ปี 2551 จำนวนทั้งหมด 374 คน ตั้งแต่รุ่นที่ 1-7 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 203 คน ประกอบด้วย มหาบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี จำนวน 82 คน สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 62 คน สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 59 คน

ข้อจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลและการเก็บข้อมูลคือ กลุ่มตัวอย่าง มหาบัณฑิต จำนวน 203 คน ที่จบการศึกษาปริญญาโทหลักสูตร M-ACC, หลักสูตร MM. in SMEs, หลักสูตร MM. in HRM. ประจำปี 2545-2551 ตั้งแต่รุ่นที่ 1-7 คณะการจัดการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดนิยามศัพท์ ดังต่อไปนี้

อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคล (Private Rate of Return) หมายถึง อัตราผลตอบแทนที่คิดจากต้นทุนส่วนบุคคล หรือค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มที่มหาบัณฑิตเป็นผู้จ่ายสำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือ ค่าใช้จ่ายส่วนตัว และค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้นเนื่องจากการศึกษา

ต้นทุนทางตรง หมายถึง ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ

ต้นทุนทางอ้อม หมายถึง ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

มหาวิทยาลัย หมายถึง มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะ หมายถึง คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

บัญชีมหาบัณฑิต หมายถึง (Master of Accountancy Program-M-ACC) หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะการจัดการและการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา

การจัดการมหาบัณฑิต หมายถึง (Master of Management Program in Human Resource Management-HRM) หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต (Master of Management in Small and Medium Enterprises (SMEs) สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะการจัดการท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: ตรีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาธุรกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้อาศัย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ทฤษฎีและแนวคิด
2. ประวัติความเป็นมามหาวิทยาลัยบูรพา
3. ตารางสรุปรายละเอียดเนื้อหาหลักสูตร คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีและแนวคิด

1. การศึกษาเป็นการลงทุน การศึกษา ถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญสำหรับการพัฒนา ประเทศ ดังนั้น การศึกษาก็ไม่ต่างอะไรกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่มีต้นทุนในการดำเนินการ มีระบบการตลาด มีกลยุทธ์ หากแต่เป็นการลงทุนในตัวมนุษย์เท่านั้น ซึ่ง Alfred Marshall ได้กล่าวถึงแนวคิดนี้ว่า “การศึกษาเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าสูงกว่าการลงทุนชนิดอื่น” และ ศาสตราจารย์ Theodore Schultz ซึ่งเป็นผู้คิดค้นทฤษฎีต่าง ๆ ที่นำมาใช้คำนวณหาผลตอบแทน ในการลงทุนด้วยการศึกษา (Rate of Return on Educational Investment) กล่าวถึง เรื่องการศึกษา เป็นการลงทุนว่า “ทรัพยากรมนุษย์เป็นรูปหนึ่งของทุน” (อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี จัตุราคม, 2528) และจากการลงทุนทางการศึกษานั้นเองจะนำไปสู่รายได้ที่สูงขึ้น เนื่องจากปริญญาบัตร จากการจบปริญญาโทจะเป็นใบเบิกทาง หรือกุญแจสำคัญในการทำงาน และดำรงตำแหน่ง หน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น รายได้ที่บุคคลได้รับเพิ่มขึ้นก็เนื่องมาจากได้รับการศึกษา ที่สูงขึ้นนั่นเอง การศึกษาจึงเปรียบเสมือนโครงการ โครงการหนึ่งที่มีผู้เข้ารับการศึกษาลงทุน หรือเสียค่าใช้จ่ายให้กับโครงการนี้ เพื่อหวังผลตอบแทนจากโครงการที่จะได้รับในอนาคต (นิพนธ์ บานนิกุล, 2549)

2. ผลตอบแทนทางการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ผลตอบแทนทางตรง และผลตอบแทนทางอ้อม (อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี นัทราคม, 2528) ส่วนต่างของรายได้ของนักศึกษา ก่อนและหลังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท โดยวัดด้านต้นทุนค่าใช้จ่ายทางการศึกษาที่เกิดขึ้น และประมาณการผลได้ที่พึงจะได้รับจากการศึกษาในอนาคตจนถึงสิ้นสุดวัยทำงาน จากนั้นเปรียบเทียบมูลค่าของต้นทุนกับผลตอบแทนนั้น ส่วนผลตอบแทนทางอ้อม คือ ผลตอบแทนที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้ เช่น การมีวิจรรณญาณมากขึ้น หรือได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ได้รับการยกย่อง นับถือทางสังคมมากขึ้น เป็นต้น

3. ต้นทุนทางการศึกษา จำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ต้นทุนทางตรง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่สถานศึกษา และค่าใช้จ่ายส่วนตัวของนักศึกษาระหว่างปีการศึกษาเพื่อ การต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ส่วนต้นทุนทางอ้อม คือ ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี นัทราคม, 2528)

4. อัตราผลตอบแทนทางการศึกษา เป็นการพิจารณาในข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน และอัตราส่วนตอบแทนต่อต้นทุน ดังนี้

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value, NPV) เป็นการวัดสภาพความเป็นไปได้ทางการเงิน และทางเศรษฐศาสตร์ โดยการพิจารณาถึงเวลาที่พึงพอใจของตัวเงิน การคำนวณจากผลต่างของการปรับลด ผลตอบแทนส่วนเพิ่มประจำปี กับการปรับลดต้นทุนส่วนเพิ่มประจำปี ทั้งนี้ จะต้องมีการเลือกให้อัตราส่วนลดที่เหมาะสมเพื่อที่จะให้การประมาณต้นทุนของโครงการควบคู่ไปกับการลงทุนในทางเลือกอื่น

สูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}$$

เมื่อ NPV	คือ	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการ
B_t	คือ	ผลตอบแทนในปีที่ t
C_t	คือ	ค่าใช้จ่ายในปีที่ t
i	คือ	อัตราดอกเบี้ย ค่าเสียโอกาสของทุน
t	คือ	ปีของโครงการ คือ ปีที่ 0, 1, 2,.....n
n	คือ	อายุของโครงการ

เกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในการประเมินโครงการ

ถ้า $NPV > 0$ ถือว่า โครงการนั้นยอมรับได้

ถ้า $NPV < 0$ ถือว่า โครงการนั้นไม่เป็นที่ยอมรับทางการเงิน

ถ้า $NPV = 0$ แสดงว่า อัตราผลตอบแทนจากโครงการมีค่าเท่ากับอัตราส่วนลด

ในกรณีที่ต้องการเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของโครงการตั้งแต่สองโครงการขึ้นไป ให้เลือกโครงการที่ให้มูลค่าปัจจุบันเป็นบวกสูงที่สุด (จันทนา จันทโร และศิริจันทร์ ทองประเสริฐ, 2549, หน้า 95)

อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR) เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์โครงการที่มีฐานพิจารณาจากร้อยละของผลตอบแทนจากการลงทุน เป็นหนึ่งในสามเกณฑ์ที่ใช้กันอย่างกว้างขวาง สำหรับการประเมินความเป็นไปได้ทางการเงิน และเศรษฐศาสตร์ของโครงการ อัตราผลตอบแทนภายในมีความคล้ายคลึงกัน มูลค่าปัจจุบันสุทธิประการหนึ่ง คือ คิดคำนวณจากมูลค่าของผลตอบแทน และต้นทุนส่วนเพิ่ม แต่มีข้อที่แตกต่างออกไปในแง่ที่ว่า ไม่ได้แสดงมูลค่าของผลตอบแทนส่วนเพิ่มสุทธิ ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนในอนาคตจากโครงการทั้งหมด อัตราส่วนผลตอบแทนภายใน เน้นการวัดประสิทธิภาพของโครงการ ในค่าร้อยละ ในแง่นี้จึงมีความคล้ายคลึงกับเกณฑ์ อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน

อัตราผลตอบแทนภายในโครงการ คือ อัตราการปรับลด ณ จุดมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนส่วนเพิ่มสุทธิ จะเท่ากับ 0 พอดี หลังจากนั้น นำอัตราผลตอบแทนภายในมาเปรียบเทียบกับต้นทุนของค่าเสียโอกาส เพื่อจะรู้ว่า ปริมาณของผลตอบแทนจากการลงทุนมากเพียงพอกี่ที่จะตัดสินใจหรือไม่ (จันทนา จันทโร และศิริจันทร์ ทองประเสริฐ, 2549, หน้า 96)

สูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+i)^t} = \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}$$

เมื่อ	B_t	คือ	ผลตอบแทนในปีที่ t
	C_t	คือ	ค่าใช้จ่ายในปีที่ t
	t	คือ	ระยะเวลามีค่า t = 0, 1, 2,.....,n
	n	คือ	อายุโครงการ
	i	คือ	อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ (IRR)

เกณฑ์การตัดสินใจเป็นดังนี้

ถ้า $IRR >$ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง แสดงว่า คู่มีค่าที่จะดำเนินโครงการ

ถ้า $IRR <$ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง แสดงว่า ไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินโครงการ

อัตราส่วนตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio, B/C) เป็นการคำนวณโดยการเปรียบเทียบต้นทุนกับผลตอบแทนส่วนเพิ่ม หรือก็คือ กรณี “มีโครงการ” กับ “ไม่มีโครงการ” นั่นเอง ส่วนเวลาที่พึงพอใจ หรือต้นทุนโอกาสของเงินที่ใช้นั้น จะเป็นตัวถ่วงน้ำหนักในการคิดคำนวณ โดยการปรับลดทั้งกระแสผลตอบแทน และต้นทุน แล้วนำมามูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนส่วนเพิ่มรวม หาค่าด้วยมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนส่วนเพิ่มรวม (จินตนา จันทโร และศิริจันทร์ ทองประเสริฐ, 2540 , หน้า 98)

สูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$B/C = \frac{\sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}}$$

เมื่อ B_t คือ ผลตอบแทนในปีที่ t

C_t คือค่าใช้จ่ายในปีที่ t

t คือระยะเวลาของโครงการมีค่า 0, 1, 2, ...n

n คืออายุโครงการ

i คืออัตราส่วนลดค่าเสียโอกาสของทุน หรืออัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

เกณฑ์ประเมินเป็นดังนี้

ถ้าค่า $B/C > 1$ แสดงว่า ควรลงทุน

ถ้าค่า $B/C < 1$ แสดงว่า ไม่ควรลงทุนเนื่องจากผลตอบแทนได้จาก

โครงการมีน้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

ประวัติความเป็นมามหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 169 ถนนลงหาดบางแสน ตำบลแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 647 ไร่ 2 งาน 35 ตารางวา เป็นมหาวิทยาลัยประจำภาคตะวันออกได้รับยกฐานะจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน โดยมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2533 ในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 ความเป็นมาก่อนที่จะก่อตั้งได้เริ่มในปี พ.ศ.2492 โดยจัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ณ ซอยประสานมิตร อำเภอพระโขนง จังหวัดพระนคร ต่อมาในปี พ.ศ.2497 ได้รับยกฐานะเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร” ในปี พ.ศ. 2498 ได้ขยายเป็นวิทยาเขตออกไปอีก 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยวิชาการศึกษาปทุมวันและวิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน

วันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ.2498 วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตรได้ขยายวิทยาเขตมายังจังหวัดชลบุรี โดยใช้ชื่อว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน ซึ่งชาววิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสนถือว่าวันที่ 8 กรกฎาคม หรือเรียกว่า “แปดกรกฎ” ของทุกปีเป็นวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยจัดเป็นสถาบันศึกษาแห่งแรกของประเทศที่ตั้งอยู่ส่วนภูมิภาค ในเบื้องต้นมีการเปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางการศึกษาเป็นหลักสูตร 4 ปี ผู้เรียนสำเร็จตามหลักสูตรได้รับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.บ.) ต่อมาในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2499 ได้รับโอนโรงเรียนพิบูลบำเพ็ญ ตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี เพื่อปรับปรุงให้เป็น โรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัย โดยใช้ชื่อโรงเรียนใหม่ว่า โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน ในปีพ.ศ. 2501 บัณฑิตรุ่นแรก จำนวน 35 คน

ในวันที่ 29 มิถุนายน พ.ศ.2517 วิทยาลัยการศึกษาบางแสน ได้รับการเปลี่ยนฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ดังนั้น วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน จึงมีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ซึ่งเป็นวิทยาเขตหนึ่งของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และได้มีการปรับปรุงกิจการดำเนินการของมหาวิทยาลัยขึ้นตามลำดับ

ในปี พ.ศ. 2531 คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ยกฐานะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน เป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ ต่อมาในปี พ.ศ.2532 คณะรัฐมนตรีรับหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย สภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยบูรพา ลงมติรับหลักการและส่งให้คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการจนกระทั่งในวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2533 จึงได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยบูรพาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 107 ตอนที่ 1313 ซึ่งพระราชบัญญัติว่า “พระราชบัญญัติ

มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ.2533” ให้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ.2533 (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551)

ความเป็นมาของคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้พัฒนามาจากคณะวิชามนุษยธรรมศึกษา และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน จังหวัดชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 นับเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกในภูมิภาคของประเทศไทย สังกัดกรมฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ทำการผลิตบัณฑิตสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ (กศ.บ.) วิชาเอกสังคมศึกษามุมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และศิลปศึกษา

พ.ศ. 2517 วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะวิชามนุษยธรรมศึกษาและสังคมศาสตร์ ได้รับการตั้งเป็นคณะแยกออกจากกันเป็น 2 คณะ คือ คณะมนุษยศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน

พ.ศ. 2521 ภาควิชาบริหารธุรกิจ ได้จัดตั้งขึ้นเป็นหน่วยงานระดับภาควิชาในคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางแสน ให้บริการการเรียนการสอนในลักษณะวิชาโท (Minor) และวิชาเลือกเสรีแก่นิสิตวิชาเอกในคณะต่าง ๆ ที่ต้องการเรียนเพิ่มเติมเสริมความรู้ทางบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2532 ภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรมกับภาควิชาดุริยางศาสตรได้เตรียมโครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน โดยคณะกรรมการทบทวมหาวิทยาลัยได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อ พ.ศ.2536 แต่สำนักงานงบประมาณได้เสนอให้ทบทวนเพื่อชะลอโครงการไว้ก่อน มหาวิทยาลัยได้ทำรายละเอียดเพิ่มเติมประกอบคำชี้แจงคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติให้จัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เป็นต้นไป ปัจจุบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีการแบ่งส่วนราชการต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานเลขานุการ ภาควิชาภาษาไทย ภาควิชาจิตวิทยา ภาควิชาภูมิศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ ภาควิชาบริหารธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาสังคมวิทยา ภาควิชาภาษาตะวันตก ภาควิชานิเทศศาสตร์ ภาควิชาภาษาตะวันออก ภาควิชาศาสนาและปรัชญา ภาควิชาภาษาเกาหลี ศูนย์เกาหลีศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์ปฏิบัติการค้นคว้าและวิจัย ศูนย์ภาษา ศูนย์สังคมศาสตร์ศึกษา

พ.ศ. 2533 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้พัฒนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยบูรพา มีนโยบายที่จะผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีให้สูงขึ้น จึงปรับโครงสร้างองค์กร

โดยยุบรวมคณะมนุษยศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์เข้าด้วยกัน ภาควิชาบริหารธุรกิจจึงได้สังกัด อยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

พ.ศ.2551 ภาควิชาบริหารธุรกิจ ได้รับการยกฐานะเป็นคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี วิจัยและบริการวิชาการด้านบริหารธุรกิจ บัณฑิต การจัดการและการท่องเที่ยว และจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบัณฑิต การจัดการและการท่องเที่ยว (มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551)

ตารางที่ 2-1 สรุปรายละเอียดหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

รายละเอียดหลักสูตร	M-ACC	MM. in HRM	MM. in SMEs
ชื่อหลักสูตร	หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต (Master of Accountancy Program)	หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ (Master of management Program in Human Resource Management)	หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Master of Management in Small and Medium Enterprises (SMEs) Management)
ชื่อปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม.)	การจัดการมหาบัณฑิต (การจัดการทรัพยากรมนุษย์) (กจ.ม.)	การจัดการมหาบัณฑิต (การจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม) (กจ.ม.)
ปรัชญาหลักสูตร	การเสริมสร้างความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพบัญชีขั้นสูงและการปลูกฝังจริยธรรมจะช่วยพัฒนานักบัญชีให้มีความรู้ความสามารถในทางวิชาชีพ และสามารถทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และสังคม. ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้	พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีภูมิปัญญาและคุณธรรม เพื่อชี้นำองค์กรความรู้ และเสริมสร้างคุณค่าให้แก่สังคม	พัฒนาศักยภาพในด้าน การจัดการและการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับธุรกิจและระดับประเทศ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบ ต่อสังคม เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายละเอียด หลักสูตร	M-ACC	MM. in HRM	MM. in SMEs
คุณสมบัติของ ผู้มีสิทธิสมัคร	แผน ก. เป็นผู้สำเร็จ การศึกษาทางการบัญชี และมีเกรดเฉลี่ยสะสม ในระดับปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 2.50 แผน ข. เป็นผู้สำเร็จ การศึกษาทางด้าน การบัญชี ๆ และมี ประสบการณ์ทำงาน อย่างน้อย 2 ปี	แผน ก. สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรี ทุกสาขาเกรดเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า 2.50 แผน ข. สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาตรีทุก สาขามีประสบการณ์ การทำงาน 3 ปี	แผน ก. เป็นผู้สำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าทุกสาขา แผน ข. เป็นผู้สำเร็จการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือ เทียบเท่า ทุกสาขา
ค่าธรรมเนียม ตลอดหลักสูตร	220,000 บาท	190,000 บาท	180,000 บาท

หลักสูตร M-ACC ข้อดีของหลักสูตรนี้ เนื่องจากเป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนต้องจบปริญญาตรีสาขาการบัญชีเท่านั้น วุฒิการศึกษาที่ได้รับปริญญาสาขาการบัญชีโดยตรง เมื่อเปรียบเทียบกับการเรียนบัญชีบริหารที่ได้รับปริญญาทางการบริหาร

หลักสูตร HRM ข้อดีของหลักสูตร ผู้เรียนจะได้เรียนหลักสูตรที่ตรงกับสาขาที่ต้องการ และได้รับปริญญาบัตรตรงตามสาขาที่เรียนเช่นกัน เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตร MBA

หลักสูตร SME ข้อดีของหลักสูตร ผู้เรียนจะได้เรียนเกี่ยวกับด้านการดำเนินงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทำให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการประกอบธุรกิจส่วนตัวได้และเพื่อเป็นการสร้างความสามารถในการแข่งขันทั้งในระดับธุรกิจต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Fox (1993) ศึกษาการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชนสำหรับผู้มีฐานะดีโดยเปรียบเทียบอัตราผลตอบแทนการลงทุนทางการศึกษาระหว่าง มหาวิทยาลัยเอกชนสำหรับผู้มีฐานะดีกับมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยใช้ Human Capital Model และใช้ Multiple Regression วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง รายได้ของผู้สำเร็จการศึกษาจาก มหาวิทยาลัยเอกชนสำหรับผู้มีฐานะดี

และมหาวิทยาลัยของรัฐ กับ ตัวแปร เพศ อายุ สีผิว สัญชาติ ระดับการศึกษาของบิดามารดา ประเภทงานที่ทำ เป็นต้น จากการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยเอกชนในอเมริกา โดยส่วนใหญ่ นักศึกษาจะเลือกเรียนมหาวิทยาลัยเอกชนสำหรับผู้มีฐานะดี แม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายทางการศึกษาสูงกว่ามหาวิทยาลัยของรัฐก็ตาม นอกจากนี้ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนและรัฐมีการปรับตัวสูงขึ้น โดยเฉลี่ยเกือบร้อยละ 50 แต่ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนสำหรับผู้มีฐานะดีมีแนวโน้มลดลง เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐ

Scott (2000) ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในกรณีที่นักศึกษา กู้ยืมเงินมาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายทางการศึกษาและรายได้ที่ได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษา จากผลการศึกษา พบว่า สาขาวิชาที่เรียน ผลการเรียน และสถาบันทางการศึกษาที่นักศึกษาเลือกศึกษา เป็นปัจจัย ที่มีผลต่อรายได้ของผู้สำเร็จการศึกษา และหนี้สินที่กู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในการศึกษา แม้ว่าทั้ง 3 ปัจจัยดังกล่าวจะมีอิทธิพลมาก แต่สาขาวิชาที่เรียน กลับมีความสำคัญสูงสุด สำหรับผู้สำเร็จ การศึกษาในสาขาวิศวกรรมศาสตร์และแพทยศาสตร์ แต่กลับต่ำสุดสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาใน สาขาศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์ โดยสาขาวิศวกรรมศาสตร์มีอัตราการศึกษาสูงถึง ร้อยละ 68 ในขณะที่สาขามนุษยศาสตร์มีเพียงร้อยละ 48 (ซึ่งนักศึกษาในทุกสาขา มากกว่าร้อยละ 50 ในระดับปริญญาตรีเป็นนักศึกษาที่กู้ยืมเงินมาเพื่อใช้จ่ายในการศึกษา) นอกจากนี้ ยังพบว่า สาขาวิชาที่เรียนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่กู้ยืมแตกต่างกัน กล่าวคือ ในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และแพทยศาสตร์จำนวนเงินที่กู้ยืม โดยเฉลี่ยสูงกว่า สาขาศึกษาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ จึงเป็นผลให้อัตราส่วนหนี้สินต่อรายได้ของผู้สำเร็จในสาขาวิศวกรรมศาสตร์ และแพทยศาสตร์ ต่ำกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาศึกษาศาสตร์และมนุษยศาสตร์

อุบลรัตน์ เห็นประเสริฐ (2530) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนใน การศึกษาระดับปริญญาโท ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีการศึกษา 2523-2530 โดยศึกษา ทั้งอัตราผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ และอัตราผลตอบแทนที่สังคมได้รับ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ประกอบการตัดสินใจของผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ในการศึกษาต่อ หรือหางานทำ รายละเอียดของข้อมูลผลตอบแทนที่ใช้เวลาศึกษารั้งนี้ วิเคราะห์เฉพาะส่วนที่สามารถวัดได้เป็น ตัวเงินโดยคิดจากอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี 3 เป็นเกณฑ์ เนื่องจากเป็นรายได้ที่เป็น มาตรฐานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับ โดยมีข้อตกลงว่า ผู้สำเร็จการศึกษาและเข้ารับ ราชการ จะได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1 ขึ้น จนเกษียณอายุราชการ และส่วนของข้อมูล ที่เกี่ยวกับผลตอบแทนและต้นทุนนั้น เป็นผลตอบแทน และต้นทุนเฉพาะส่วนที่แตกต่างระหว่าง ระดับปริญญาตรี และปริญญาโท ในการศึกษาครั้งนี้ ได้คำนวณอัตราผลประโยชน์ต่อต้นทุน

(Benefit-Cost Ratio) ผลตอบแทนในรูปมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) และอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return) จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนรวมทั้งหมดของการลงทุนทางการศึกษาในระดับปริญญาโท เฉลี่ยคนละ 225,607.03 บาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายส่วนรัฐบาล 104,959.17 บาท หรือ ร้อยละ 41.06 และเป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล 52,038.00 บาทหรือ ร้อยละ 20.36 และส่วนที่เป็นค่าเสียโอกาสของบุคคลในการเข้ารับการศึกษาคือ 98,609.86 บาท หรือร้อยละ 38.58 สำหรับการวิเคราะห์ในรูปมูลค่าต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วในระดับอัตราหักลด ร้อยละ 12 พบว่าอัตราส่วนของผลตอบแทนต่อต้นทุน ในส่วนของสังคมและส่วนบุคคลมีค่า 0.69 และ 1.12 ตามลำดับ สำหรับผลตอบแทนในรูปมูลค่าปัจจุบันสุทธิในส่วนสังคมและบุคคล เป็น 63,114.45 และ 14,562.44 บาท ตามลำดับ อัตราผลตอบแทนภายในส่วนสังคมมีค่าร้อยละ 7.08 และในส่วนของบุคคลมีค่าร้อยละ 19.90

วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา (2540) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนทางการศึกษาใน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรณีศึกษา คณะพาณิชยศาสตร์ และการบัญชี และคณะเศรษฐศาสตร์ โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจในการลงทุนด้านการศึกษา 3 เกณฑ์ คือ เกณฑ์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เกณฑ์อัตราส่วนผลประโยชน์ต่อต้นทุน และเกณฑ์อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) ซึ่งศึกษาทั้งในด้านของบุคคลและสังคม จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนบุคคลรวมสำหรับการศึกษาในระยะเวลา 4 ปีของสาขาวิชาบัญชี การเงิน การตลาด และคณะเศรษฐศาสตร์ คือ 274,021 273,424 273,000 และ 272,210 บาท ตามลำดับ โดยได้อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลคือ ร้อยละ 69.18 57.21 61.74 และ 68.01 ตามลำดับ ส่วนต้นทุนทางสังคมรวมของสาขาวิชาบัญชี การเงิน การตลาดและเศรษฐศาสตร์ มีต้นทุน คือ 360,091 358,001 358,210 และ 353,812 บาท ตามลำดับ โดยได้อัตราผลตอบแทนสังคม คือ ร้อยละ 54.13 52.96 47.87 และ 53.16 แสดงให้เห็นว่าอัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาทั้งสี่ดังกล่าวนี้ ให้ผลตอบแทนที่สูงคุ้มค่าแก่การลงทุน ไม่ว่าจะมองในทางสังคมหรือบุคคล นอกจากนี้ อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลยังสูงกว่าอัตราผลตอบแทนสังคมเกินร้อยละ 12 ทุกสาขาวิชา แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลแบกรับภาระด้านค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง

รัชนิกร การวรรตนิเชฐ (2543) ได้ศึกษาเรื่องอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยพายัพ พบว่าอัตราผลตอบแทนภายในส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาสาขาการบัญชีและสาขาการเงินและการธนาคาร คือ ร้อยละ 12.61 และ 10.78 ตามลำดับ พบว่าสาขาวิชาที่มีอัตราผลตอบแทนสูงสุด คือ สาขาการบัญชี แต่สูงกว่าไม่มากนัก แสดงให้เห็นว่าบุคคลเมื่อสำเร็จการศึกษาการศึกษามัธยมปลายแล้ว ควรศึกษาต่อให้สำเร็จระดับปริญญาตรี เนื่องจากอัตราผลตอบแทนภายในส่วนบุคคล คุ้มค่ากว่าการนำเงินไปฝากธนาคารซึ่งให้

ผลตอบแทนเพียงร้อยละ 6 และอัตราผลตอบแทนจากการฝากเงินในธนาคาร ณ ปัจจุบันยังมีค่าต่ำลง ทำให้ตัดสินใจได้ว่า ถึงแม้ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำการศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน ก็ยังให้ผลตอบแทนส่วนบุคคลสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี ถือว่าคุ้มค่า นอกจากนี้ การศึกษายังก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลเอง และสังคมอีกมากมายที่ไม่สามารถวัดออกเป็นตัวเงินได้ เช่น ความภาคภูมิใจของตนเองและครอบครัว การได้รับเกียรติจากสังคม อย่างไรก็ตามการลงทุนทางการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น นักศึกษาจะเป็นผู้แบกรับภาระต้นทุนเองโดยหลักเสียไม่ได้ เพราะฉะนั้นนักศึกษาสามารถควบคุมต้นทุนค่าใช้จ่ายส่วนตัวได้ และพยายามให้จบตามเกณฑ์ของหลักสูตรแล้วจะส่งให้อัตราผลตอบแทนภายในส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษานั้นสูงขึ้น

กรณีการ ธรรมภิรมย์ และศักดิ์ชัย ศิริพัฒน์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษา: กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า การศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น ก่อให้เกิดผลตอบแทนแก่ผู้ลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และตอบแทนทางตรงสามารถเห็นได้อย่างชัดคือผลตอบแทนที่เป็นรายได้ประจำเพิ่มขึ้น โดยต้นทุนรวมทั้งหมด ทั้งที่เป็นต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรที่ระยะเวลาศึกษา 2 ปี คิดเป็นจำนวน 183,196 บาท โดยแยกเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปี คือ ชั้นปีที่ 1 มีต้นทุน 96,548 บาท และชั้นปีที่ 2 มีต้นทุน 86,648 บาท ซึ่งรวมถึงค่าเสียโอกาสในแต่ละปีด้วย แต่เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวเป็นหลักสูตรภาคค่ำ ดังนั้นค่าเสียโอกาสจึงน้อยมาก อัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) เท่ากับร้อยละ 8.31 แสดงให้เห็นว่าการลงทุนทางการศึกษาปริญญาโทย่อมดีกว่าการนำเงินไปฝากประจำ เนื่องในปีที่ศึกษาคือปี 2541 เป็นปีที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำต่ำมาก นอกจากนั้นการศึกษา ในระดับปริญญาโทหลักสูตรนี้ ยังก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้หลายลักษณะ เช่น การศึกษาช่วยเพิ่มความรู้และพัฒนาความคิด การมีโอกาสในการคบหาบุคคลในหลากหลายอาชีพ ทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ การมีโอกาสในการเปลี่ยนงาน เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ จะนำไปสู่การได้อัตราผลตอบแทนในรูปตัวเงินต่อไป

นิจพร บานนิกุล (2549) ได้ศึกษาเรื่อง อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การศึกษาด้านส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนทางการศึกษา รวมทั้งผลตอบแทนส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาโทสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณผลตอบแทนทางการศึกษา โดยใช้วิธีการสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน

เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ซึ่งมีทั้งหมด 6 ปัจจัย จากนั้นนำสมการที่ได้ไปประมาณการรายได้ เพื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งไม่ได้ศึกษาต่อระดับปริญญาโท และนำผลต่างของรายได้ดังกล่าว ไปเปรียบเทียบกับต้นทุนทางการศึกษาเพื่อวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา คือ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ มี 5 ปัจจัย และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมีรายได้หลังหักภาษีมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาระดับปริญญาโท ตั้งแต่อายุ 25 ปี ขึ้นไป ด้านต้นทุนทางการศึกษาเป็นจำนวนเงิน 238,115.75 บาท จึงทำให้มูลค่าปัจจุบันสุทธิมีค่าเท่ากับ 513,140.61 บาท อัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 20.29 และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนเท่ากับ 2.16:1 ซึ่งให้ผลตอบแทนมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

จากงานวิจัยที่ได้เรียบเรียงมาทั้งหมดให้ความเห็นตรงกันว่าการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าและมากกว่าการที่ไม่ได้ศึกษาต่อในระดับปริญญาโท จุดบกพร่องของงานวิจัยที่ผ่านมาคือไม่ได้ศึกษากับคนกลุ่มเดียวกัน เช่นในงานวิจัยของนิพนธ์ บานนิกุล (2549) จะศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนทางการศึกษาวิเคราะห์จากผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกัน เมื่อเทียบกับผู้วิจัยซึ่งจะศึกษาบุคคลกลุ่มเดียวกันคือศึกษาจากผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท โดยศึกษารายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาระดับปริญญาโท ในขณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา จึงสามารถที่จะควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนได้ดีกว่า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา: กรณีศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ มหาวิทยาลัยหลักสูตรการบัญชี สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ใบตัวอย่างในการสร้างแบบสัมภาษณ์
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
6. ตัวแปรและการวัดค่า
7. การทดสอบสมมติฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จำนวนนิสิตที่ศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทระหว่างปี 2545-ปี 2551 ตั้งแต่รุ่นที่ 1-7 มีประชากรจำนวนทั้งสิ้น 374 คน ได้รับการตอบกลับแบ่งเป็นสาขาการบัญชี จำนวน 82 คน สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 62 คน สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 59 คน ทั้งชายและหญิง ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 203 คน มาคำนวณเปรียบเทียบผลต่างของรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาปริญญาโท

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ ที่ออกแบบขึ้นมาตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ โดยมีข้อความที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วยคำถาม

ส่วนที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งงาน

ส่วนที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนทางการศึกษา

ส่วนที่ 3 เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์

1. กำหนดลักษณะของแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา ส่วนที่ 3 เป็นการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท โดยกำหนดคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. ร่างแบบสัมภาษณ์

3. นำแบบสัมภาษณ์ที่ร่างเสร็จไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มนิสิตหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร

4. นำผลที่ได้จากการทดลองใช้ เพื่อมาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

5. นำแบบสัมภาษณ์ที่ร่างเสร็จแล้วให้อาจารย์ตรวจสอบ เพื่อพิจารณาขอคำแนะนำ

6. ปรับปรุงและแก้ไขคำถามตามคำแนะนำ

7. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ที่จะใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้มาจากการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยการสุ่มตัวอย่างตามความสะดวกของผู้วิจัย (Convenience Sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 203 คน โดยมีมหาวิทยาลัยบูรพา สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้ข้อมูลจากตำรา บทความ และ วิทยานิพนธ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

การรวบรวมข้อมูลในการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล รายชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ อีเมลล์ จากคณะกรรมการจัดการและ การท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ผู้วิจัยได้ทำการ โทรศัพท์สัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างมหาบัณฑิตหลักสูตร MACC, MM. in HRM, MM. in SMEs จำนวน 203 คน ระหว่างวันที่ 17 มีนาคม-18 เมษายน 2553
3. ได้ข้อมูลที่ต้องการแล้วทำการแบ่งกลุ่มทดสอบโดยพิจารณาทั้งในภาพรวม และพิจารณาแยกตามหลักสูตร ดังนี้ หลักสูตร MACC, MM. in HRM, MM. in SMEs

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ได้จากการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาของมหาบัณฑิตก่อนและหลังจบ การศึกษาหลักสูตร MACC, MM. in HRM, MM. in SMEs โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็นดังนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

1.1 วิเคราะห์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากข้อมูลทั้ง 3 ส่วน โดยใช้รวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาจากคำถามในส่วนที่ 1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อนำมาอธิบายโดยการใช้อัตราส่วนค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแสดงตารางประกอบพร้อมคำอธิบาย บทที่ 4

1.2 วิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยนำข้อมูลจากคำถามใน ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 เกี่ยวกับรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาปริญญาโทและต้นทุน ทางการศึกษาของมหาบัณฑิตหลักสูตรปริญญาโท ทั้ง 3 หลักสูตรนำมาวิเคราะห์ต้นทุนและ ผลตอบแทนส่วนบุคคล โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นดังนี้

สถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Analytical Statistics) เป็นสถิติที่ใช้วิเคราะห์ถึง ลักษณะของตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์สถิติแบบ t-test กับวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ใช้ในการทดสอบความ แตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) โดยใช้ทดสอบ สมมติฐานวิจัยดังต่อไปนี้

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านบุคคลมีผลให้รายได้จากการศึกษาในระดับปริญญาโท แตกต่างกัน

H_{1a}: เพศ

H_{1b}: อายุ

H_{1c}: อาชีพ

H_{1d}: ตำแหน่งงาน

H₂: มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% ของการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มีค่ามากกว่า 0

H_{2a}: หลักสูตร M-ACC

H_{2b}: หลักสูตร HRM

H_{2c}: หลักสูตร SMEs

H_{2d}: หลักสูตร M-ACC , HRM, SMEs

H₃: มูลค่าปัจจุบันสุทธิ, อัตราผลตอบแทนภายใน, อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของแต่ละหลักสูตรไม่เท่ากัน

H_{3a}: หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ HRM

H_{3b}: หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ SMEs

H_{3c}: หลักสูตร HRM เปรียบเทียบกับ SMEs

โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1.2.1 เปลี่ยนสมมติฐานวิจัยเป็นสมมติฐานสถิติ

1.2.2 สมมติฐานสถิติที่ใช้ทดสอบโดยวิธี One-way ANOVA เช่น

H₀: ปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน

H₁: ปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน หรือ

H₀: $\mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \mu_4 = \mu_5$

H₁: $\mu_1 \neq \mu_2 \neq \mu_3 \neq \mu_4 \neq \mu_5$ อย่างน้อย 1 คู่

2. การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา เป็นการนำเครื่องมือทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value, NPV) แสดงถึงผลต่างสุทธิของมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่ายตลอดอายุของโครงการ เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจคือ ค่า NPV > 0 หรือเป็นค่า + แสดงว่าผลตอบแทนที่ได้จากโครงการจะมีค่ามากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป ซึ่งคุ้มค่าที่จะเลือกลงทุน หากค่า NPV < 0 หรือมีค่าเป็น - แสดงว่าผลตอบแทนที่ได้จากโครงการไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป โดยอัตราคิดลด NPV จะเท่ากับอัตราเงินฝากธนาคาร 5% เงินกู้ 10% อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง 15% (อัตราเปอร์เซ็นต์ การคำนวณ

ได้ข้อมูลมาจากธนาคารกรุงไทย ณ วันที่ 2 มีนาคม 2553) เช่นอายุของผู้เรียนเริ่มอายุ 29 ปี
คำนวณจนถึงอายุ 60 ปี คิดไปอีก 31 ปี อัตราการขึ้นเงินเดือนก่อนจบ 5% อัตราการขึ้นเงินเดือน
หลังจบ 10 %

ตารางที่ 3-1 วิธีการคำนวณ NPV (1)

อายุ	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	ผลต่าง
29	35,000	45,000	10,000
30	36,750	49,500	12,750
31	38,587.50	54,450	15,862.50
32	40,516.88	59,895	19,378.13
33	42,542.72	65,884.50	23,341.78
34	44,669.85	72,472.95	27,803.10
35	46,903.35	79,720.25	32,816.90
36	49,248.51	87,692.27	38,443.75
37	51,710.94	96,461.50	44,750.56
38	54,296.49	106,107.65	51,811.16
39	57,011.31	116,718.41	59,707.10
40	59,861.88	128,390.25	68,528.37
41	62,854.97	141,229.28	78,374.31
42	65,997.72	155,352.20	89,354.48
43	69,297.61	170,887.43	101,589.82
44	72,762.49	187,976.17	115,213.68
45	76,400.61	206,773.78	130,373.17
46	80,220.64	227,451.16	147,230.52
47	84,231.67	250,196.28	165,964.61
48	88,443.26	275,215.91	186,772.65
49	92,865.42	302,737.50	209,872.08
50	97,508.69	333,011.25	235,502.56

ตารางที่ 3-1 (ต่อ)

อายุ	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	ผลต่าง
51	102,384.13	366,312.37	263,928.25
52	107,503.33	402,943.61	295,440.28
53	112,878.50	443,237.97	330,359.47
54	118,522.42	487,561.77	369,039.34
55	124,448.54	536,317.94	411,869.40
56	130,670.97	589,949.74	459,278.77
57	137,204.52	648,944.71	511,740.19
58	144,064.75	713,839.18	569,774.44
59	151,267.98	785,223.10	633,955.12
60	158,831.38	863,745.41	704,914.03

ตารางที่ 3-2 วิธีการคำนวณ NPV (2)

รายการ	อัตราเงินฝาก	อัตราเงินกู้	อัตราคาคหวัง
	NPV 5%	NPV 10%	NPV 15%
คำนวณผลต่าง	2,112,358.68	833,773.03	394,842.21
หัก ต้นทุน	285,000	285,000	285,000
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	1,827,358.68	548,773.03	109,842.21

2.2 อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR) คือ อัตราลดค่า (Discount Rate) ที่จะทำให้ผลตอบแทนและค่าใช้จ่ายที่ได้ปรับลดเป็นมูลค่าปัจจุบันแล้วมีค่าเท่ากัน ดังนั้น ถ้าอัตราที่คาคหวัง คือ การที่บุคคลไม่นำเงินส่วนนี้มาใช้ศึกษาต่อ ก็จะสามารถนำไปฝากธนาคารประเภทเงินฝาก หากอัตราดังกล่าว สูงกว่าอัตราผลตอบแทนภายใน นั้นหมายความว่า การศึกษาต่อไม่คุ้มค่า แต่ถ้าอัตราที่คาคหวัง ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนภายใน หมายความว่า การศึกษาคู่มค่าต่อการลงทุน

2.3 อัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio, B/C) แสดงถึง อัตราส่วนระหว่างมูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนกับมูลค่าปัจจุบันของค่าใช้จ่าย ตลอดจนอายุของโครงการ เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจคือ จะเลือกโครงการที่มีค่า B/C Ratio เกินกว่า 1

ซึ่งแสดงผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนมีมากกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

ตัวแปรและการวัดค่า

เมื่อได้ข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้างต้นแล้ว จึงนำมาทดสอบความแตกต่างของเพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งงานก่อนและหลังจบการศึกษาปริญญาโทว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยกำหนดตัวแปรที่ใช้ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร M-ACC, HRM, SMEs
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การเพิ่มขึ้นของผลตอบแทนของการทำงานของมหาลัยที่จบปริญญาโทโดยวัดจากตัวชี้วัดด้านการลงทุนดังต่อไปนี้
  - 2.1 มูลค่าปัจจุบันสุทธิ > 0
  - 2.2 อัตราผลตอบแทนภายใน $>$ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง 15%
  - 2.3 อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน > 1

การทดสอบสมมติฐาน

จากวัตถุประสงค์งานวิจัยที่ต้องการการเข้าเรียนตามหลักสูตรปริญญาโทและการจัดการ และการท่องเที่ยวมีค่า NPV มากกว่า 0, IRR มากกว่าอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังร้อยละ 15 และมีค่า B/C มากกว่า 1 สถิติที่ใช้ทดสอบคือ t-test, F-test, และ one-way Anova ซึ่งมีสมมติฐานงานวิจัยดังนี้

1. เปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งงาน รายได้ก่อนและหลังจบการศึกษา และมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร

สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านบุคคลมีผลให้รายได้จากการศึกษาในระดับปริญญาโทแตกต่างกัน

H_{1a} : เพศ

H_{1b} : อายุ

H_{1c} : อาชีพ

H_{1d} : ตำแหน่งงาน

H_2 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% ของการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท การจัดการและการท่องเที่ยว มีค่ามากกว่า 0

H_{2a} : หลักสูตร M-ACC

H_{2b} : หลักสูตร HRM

H_{2c} : หลักสูตร SMEs

H_{2d} : รวมหลักสูตร M-ACC , HRM, SMEs

2. การนำเครื่องมือทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์ผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา โดยเอาสมมติฐานมาทำการทดสอบโดยการคำนวณค่า NPV, IRR, B/C

สมมติฐาน H_3 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิ, อัตราผลตอบแทนภายใน, อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของแต่ละหลักสูตรไม่เท่ากัน

H_{3a} : หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ HRM

H_{3b} : หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ SMEs

H_{3c} : หลักสูตร HRM เปรียบเทียบกับ SMEs

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษา อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ปรากฏผลการวิเคราะห์ที่จะนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษากำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Min	แทน	ค่าต่ำสุด
Mix	แทน	ค่าสูงสุด
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน F distribution
T	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาใน t-test

ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (ตารางที่ 4-1 ถึง ตารางที่ 4-12)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษา

การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการศึกษา จากผู้ที่มีรายได้ก่อน-หลังจบการศึกษาปริญญาโท (ตารางที่ 4-13)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและต้นทุนทางการศึกษา

(ตาราง 4-14 ถึง ตารางที่ 4-20)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตารางที่ 4-1 จำนวน และร้อยละจำแนกตามเพศ

เพศ	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
ชาย	11	19	11	41	20.18
หญิง	71	43	48	162	79.82
รวม	82	62	59	203	100.0

จากตารางที่ 4-1 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เป็นเพศหญิงมากที่สุดร้อยละ 79.82 และเป็นเพศชายร้อยละ 20.18

ตารางที่ 4-2 จำนวน และร้อยละจำแนกตามอายุ

อายุ	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
20-30 ปี	17	11	15	43	21.18
30-40 ปี	54	39	37	130	64.04
40 ขึ้นไป	11	12	7	30	14.78
รวม	82	62	59	203	100

จากตารางที่ 4-2 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีอายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 64.04 รองลงมาคืออายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 21.18 อายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-3 จำนวน และร้อยละจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
รับราชการ/ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	13	5	3	21	10.34
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	4	0	2	6	2.96
พนักงานบริษัท/ ห้างร้าน	59	51	48	158	77.83
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	6	6	6	18	8.87
รวม	82	62	59	203	100

จากตารางที่ 4-3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้านมากที่สุด ร้อยละ 77.83 รองลงมาคือ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 10.34 รับราชการ/ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 7.88 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.96 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-4 จำนวน และร้อยละจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
ผู้บริหาร/ เจ้าของกิจการ	8	4	5	17	8.37
หัวหน้าส่วนงาน	18	5	8	31	15.27
พนักงาน	51	50	49	150	73.90
อื่นๆ	3	2	0	5	2.46
รวม	80	61	62	203	100

จากตารางที่ 4-4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งระดับพนักงานมากที่สุด ร้อยละ 73.90 รองลงมาคือ ระดับหัวหน้าส่วนงาน ร้อยละ 15.27 ระดับผู้บริหาร/ เจ้าของกิจการ ร้อยละ 8.37 และอื่น ๆ เช่น เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยเอกชน ร้อยละ 2.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-5 จำนวน และร้อยละ จำแนกตามรายได้ก่อนเรียนจบต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	11	9	4	24	11.82
10,001-20,000 บาท	38	31	25	94	46.37
20,001-30,000 บาท	15	13	19	47	23.15
30,001-40,000 บาท	9	2	8	19	9.36
40,001-50,000 บาท	3	5	0	8	3.94
50,001-60,000 บาท	2	1	2	5	2.46
60,001-70,000 บาท	1	0	1	2	0.96
70,001-80,000 บาท	1	0	0	1	0.49
80,001-90,000 บาท	0	0	0	0	0
90,001-100,000 บาท	2	0	0	2	0.96
ตั้งแต่ 100,001 บาท ขึ้นไป	0	1	0	1	0.49
รวม	82	62	59	203	100

จากตารางที่ 4-5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ก่อนจบต่อเดือนมากที่สุด ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 46.37 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 23.15 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.82 รายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 9.36 รายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 3.94 และรายได้ระหว่าง 50,001-60,000 บาท ร้อยละ 2.46 รายได้ระหว่าง 60,001-70,000 บาท และรายได้ระหว่าง 90,001-100,000 บาท ร้อยละ 0.96 รายได้ระหว่าง 70,001-80,000 บาท และตั้งแต่ 100,001 บาท ขึ้นไป ร้อยละ 0.49 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-6 จำนวน และร้อยละ จำแนกตามรายได้หลังจบต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	MACC	HRM	SME	รวม	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	1	0	1	2	0.99
10,001-20,000 บาท	20	14	5	39	19.21
20,001-30,000 บาท	25	23	21	69	33.99
30,001-40,000 บาท	17	12	23	52	25.62
40,001- 50,000 บาท	10	6	6	22	10.84
50,001-60,000 บาท	3	4	1	8	3.94
60,001-70,000 บาท	1	1	0	2	0.99
70,001-80,000 บาท	0	1	2	3	1.48
80,001-90,000 บาท	2	0	0	2	0.99
90,001- 100,000 บาท	1	0	0	1	0.49
ตั้งแต่ 100,001 บาท ขึ้นไป	2	1	0	3	1.48
รวม	82	62	59	203	100

จากตารางที่ 4-6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้หลังจบต่อเดือนมากที่สุดระหว่าง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 33.99 รองลงมา มีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 25.62 รายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 19.21 รายได้ระหว่าง 40,001-50,000 บาท ร้อยละ 10.84 รายได้ระหว่าง 50,001-60,000 บาท ร้อยละ 3.94 รายได้ระหว่าง 70,001-80,000 บาท และรายได้ตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 1.48 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ระหว่าง 60,001-70,000 บาท และ รายได้ระหว่าง 80,001-90,000 บาท ร้อยละ 0.99 และรายได้ระหว่าง 90,001-100,000 บาท ร้อยละ 0.49

สรุป เมื่อดูรายได้ก่อนและหลังโดยเฉลี่ยคนส่วนใหญ่ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ test ก็ตามจะมีรายได้ก่อนเรียนเงินเดือนจะอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท และหลังจบจะอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท

ตารางที่ 4-7 จำนวน และร้อยละ จำแนกตามแหล่งเงินทุนการศึกษา

แหล่งเงินทุนการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กู้เงินเพื่อการศึกษาและเงินทุนส่วนตัว	18	8.89
ได้รับการสนับสนุนจากที่ทำงาน	11	5.4
เงินทุนส่วนตัว	174	85.71
รวม	203	100

จากตารางที่ 4-7 พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ใช้แหล่งเงินทุนจากทุนส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 85.71 รองลงมาใช้แหล่งเงินทุนจากการกู้เงินเพื่อการศึกษาและเงินทุนส่วนตัว ร้อยละ 8.89 ได้รับการสนับสนุนจากที่ทำงาน ร้อยละ 5.4

ตารางที่ 4-8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาของแต่ละหลักสูตร

รายงานผล	M-ACC		HRM		SME		รวม
	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	
Mean	31,546.34	55,768.29	24,060.48	32,969.52	22,834.58	33,844.41	15,705.12
Standard Error	3,743.23	8,257.02	1,718.30	1,758.13	1,651.10	1,877.70	1870.71
Median	20,000.00	35,000.00	20,000.00	30,000.00	20,000.00	30,000.00	10000
Mode	15,000.00	30,000.00	30,000.00	30,000.00	15,000.00	30,000.00	15000
Standard Deviation	33,896.38	74,770.52	13,529.89	13,843.50	12,682.37	14,422.88	26653.486
Range	191,000.00	386,000.00	62,500.00	66,000.00	62,500.00	80,300.00	200000
Minimum	9,000.00	14,000.00	7,500.00	14,000.00	7,500.00	9,700.00	0
Maximum	200,000.00	400,000.00	70,000.00	80,000.00	70,000.00	90,000.00	200000
Count	82.00	82.00	62.00	62.00	59.00	59.00	203

จากตารางที่ 4-8 พบว่าผู้ตอบแบบสัมภาษณ์หลักสูตร M-ACC มีรายได้ก่อนจบการศึกษาเฉลี่ย 31,546.34 บาท รายได้หลังจบการศึกษาเฉลี่ย 55,768.29 บาท การคิดผลตอบแทน เช่น (นำรายได้หลัง-รายได้ก่อนจบการศึกษา) x 12 เดือน = 290,663.40 นำไปหารด้วยต้นทุนที่เสียไปของแต่ละหลักสูตร ค่าใช้จ่ายหลักสูตร M-ACC เท่ากับ 220,000 บาท ก็จะได้ผลตอบแทนถึง 132% ต่อปี รองลงมาหลักสูตร SMEs มีรายได้ก่อนจบการศึกษาเฉลี่ย 22,834.58 บาท และรายได้หลังจบการศึกษาเฉลี่ย 33,844.41 บาท ผลตอบแทน 73% ต่อปี หลักสูตร HRM รายได้ก่อนจบการศึกษาเฉลี่ย 24,060.48 บาท รายได้หลังจบการศึกษาเฉลี่ย 32,969.52 บาท ได้ผลตอบแทนถึง 56% ต่อปี จะเห็นว่าผลตอบแทนที่ได้รับหลักสูตร M-ACC มากที่สุด รองลงมาหลักสูตร SMEs และ

HRM ซึ่งแต่ละหลักสูตรให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า จึงสรุปได้ว่าการลงทุนทางการศึกษาคู่ค่ามากกว่า การนำเงินฝากธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ยจากเงินฝากประจำเพียง 2% เท่านั้น

การทดสอบสมมติฐาน

1. สมมติฐาน H_1 : ปัจจัยด้านบุคคลมีผลให้รายได้จากการศึกษาในระดับปริญญาโท แตกต่างกัน

H_{1a} : เพศ

H_{1b} : อายุ

H_{1c} : อาชีพ

H_{1d} : ตำแหน่งงาน

1.1 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านเพศมีผล ทำให้รายได้แตกต่างกัน

ตารางที่ 4-9 H_{1a} เพศ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามเพศ ใช้สถิติ t-test: Two-Sample Assuming Equal Variances

	MACC		HRM		SMEs	
	เพศชาย	เพศหญิง	เพศชาย	เพศหญิง	เพศชาย	เพศหญิง
Mean	54,136.36	19,587.32	9,605.26	8,601.40	11,272.73	10,949.58
Observations	11	71	19	43	11.00	48.00
Hypothesized Mean Difference	0		0		0.00	
df	80		60		57.00	
t Stat	2.77		0.73		0.17	
P(T<=t) two-tail	0.01		0.47		0.86	

หมายเหตุ สมมติฐาน ปัจจัยด้านเพศมีผลให้รายได้แตกต่างกันที่นัยสำคัญ เท่ากับ 0.05

จากตารางที่ 4-9 แสดงผลการทดสอบทางสถิติพบว่า หลักสูตร M-ACC มีค่าเฉลี่ยจำแนกตามเพศมากที่สุด แบ่งเป็นเพศชายมีรายได้เฉลี่ย 54,136.36 บาท เพศหญิง 19,587.32 บาท รองลงมา หลักสูตร SMEs เพศชายมีรายได้เฉลี่ย 11,272.73 บาท เพศหญิงมีรายได้เฉลี่ย 10,949.58 บาท หลักสูตร HRM เพศชายมีรายได้เฉลี่ย 9,605.26 บาท เพศหญิงมีรายได้เฉลี่ย 8,601.40 บาท หมายความว่าในด้านการทำงานของทั้ง 3 หลักสูตร รายได้ของผู้หญิงต่ำกว่าผู้ชาย เมื่อนำไปทดสอบสถิติพบว่าหลักสูตร M-ACC เพศชายแตกต่างจากเพศหญิง ค่า Sig. 0.01 หลักสูตร HRM

และ SMEs เนื่องจากตัวเลขเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันมากจึงทำให้ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

1.2 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านอายุมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ซึ่งสมมติฐานทางสถิติคือ

ตารางที่ 4-10 H_{1b} : อายุ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามอายุ ใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA

H_{1b} : อายุ	M-ACC	HRM	SMEs
Df	81	61	57
F	7.159	9.329	5.680
Sig.	0.001*	0.000*	0.006*

หมายเหตุ สมมติฐาน ปัจจัยด้านอายุมีผลทำให้รายได้แตกต่างกันที่นัยสำคัญ เท่ากับ 0.05

จากตารางที่ 4-10 แสดงผลการทดสอบทางสถิติพบว่า หลักสูตร M-ACC ค่าสถิติ F เท่ากับ 7.159 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.001 หลักสูตร HRM ค่าสถิติ F เท่ากับ 9.329 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000* และหลักสูตร SMEs ค่าสถิติ F เท่ากับ 5.680 ค่า Sig. มีค่า เท่ากับ 0.006 ซึ่งทั้งสามหลักสูตรมีรายได้แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 สมมติฐานที่ว่าปัจจัยด้านอายุมีผลทำให้รายได้ไม่แตกต่างกัน

1.3 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ซึ่งสมมติฐานทางสถิติคือ

ตารางที่ 4-11 H_{1c} : อาชีพ ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามอาชีพ ใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA

H_{1c} : อาชีพ	M-ACC	HRM	SMEs
Df	81	61	57
F	59.624	46.466	16.009
Sig.	0.000*	0.000*	0.000*

หมายเหตุ สมมติฐาน ปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้แตกต่างกันที่นัยสำคัญ เท่ากับ 0.05

จากตารางที่ 4-11 แสดงผลการทดสอบทางสถิติพบว่า หลักสูตร M-ACC ค่าสถิติ F เท่ากับ 59.624 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000 หลักสูตร HRM ค่าสถิติ F เท่ากับ 46.466 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000* และหลักสูตร SMEs ค่าสถิติ F เท่ากับ 16.009 ค่า Sig. มีค่า เท่ากับ 0.000 ซึ่งทั้งสามหลักสูตรมีรายได้แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 สมมติฐานที่ว่าปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้ไม่แตกต่างกัน

1.4 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ซึ่งสมมติฐานทางสถิติ คือ

ตารางที่ 4-12 H_{1d} : ตำแหน่งงาน ผลการทดสอบรายได้จำแนกตามตำแหน่งงานใช้สถิติ F-test หรือ ANOVA

H_{1d} : ตำแหน่งงาน	M-ACC	HRM	SMEs
Df	81	61	57
F	58.890	37.926	31.434
Sig.	0.000*	0.000*	0.000*

หมายเหตุ สมมติฐาน ปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลทำให้รายได้แตกต่างกันที่นัยสำคัญเท่ากับ 0.05

จากตารางที่ 4-12 แสดงผลการทดสอบทางสถิติพบว่า หลักสูตร M-ACC ค่าสถิติ F เท่ากับ 58.890 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000 หลักสูตร HRM ค่าสถิติ F เท่ากับ 37.926 และค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.000* และหลักสูตร SMEs ค่าสถิติ F เท่ากับ 31.434 ค่า Sig. มีค่า เท่ากับ 0.000 ซึ่งทั้งสามหลักสูตรมีรายได้แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญที่กำหนดคือ 0.05 แสดงว่าปฏิเสธ H_0 สมมติฐานที่ว่าปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลทำให้รายได้ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการศึกษารายได้ก่อนและหลังจบการศึกษา
หลักสูตรปริญญาโท

ตารางที่ 4-13 การเปรียบเทียบรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาของหลักสูตรทั้ง 3 หลักสูตร

t-Test: Paired Two Sample for Means						
ค่าเฉลี่ย/ หลักสูตร	M-ACC		HRM		SMEs	
	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	รายได้ก่อน	รายได้หลัง	รายได้ก่อน	รายได้หลัง
Mean	31,546.34	55,524.39	24,060.48	32,969.52	22,834.58	33,844.41
Observations	82.00	82.00	62.00	62.00	59.00	59.00
Pearson Correlation	0.97		0.93		0.92	
df	81.00		61.00		58.00	
P(T<=t) two-tail	0.00*		0.00*		0.00*	

จากตารางที่ 4-13 แสดงผลการทดสอบทางสถิติระหว่างรายได้หลักสูตร M-ACC พบว่า รายได้ก่อนและหลังของหลักสูตร M-ACC เพิ่มมากที่สุด รองลงมาหลักสูตร SMEs และ HRM ทดสอบทางสถิติ ยอมรับ H_1 : มีความแตกต่างกันทั้งสามหลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยค่า Sig. มีค่าเป็น .000 รายได้ของผู้ศึกษาหลักสูตร M-ACC แตกต่างกัน ที่นัยสำคัญ 0.05

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและต้นทุนทางการศึกษา เป็นการนำเครื่องมือทางการเงินมาช่วยวิเคราะห์ ผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา และต้นทุนการศึกษา ได้แก่ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุน

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) เป็นการวัดสภาพความเป็นไปได้ทางการเงิน และทางเศรษฐศาสตร์ โดยการพิจารณาถึงเวลาที่พึงพอใจของตัวเงิน สูตรการคำนวณเป็นดังนี้

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{B_t}{(1+i)^t} - \sum_{t=0}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}$$

ผลการวิเคราะห์มูลค่าปัจจุบันสุทธิ แสดงดังตาราง ตารางที่ 4- 14

สมมติฐาน H_2 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% ของการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มีค่ามากกว่า 0

H_{2a} : หลักสูตร M-ACC

H_{2b} : หลักสูตร HRM

H_{2c} : หลักสูตร SMEs

H_{2d} : รวมหลักสูตร M-ACC, HRM, SMEs

ตารางที่ 4-14 ค่าสถิติพรรณนาของมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value) ณ อัตราดอกเบี้ย 15%

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ	M-ACC	HRM	SMEs	รวม
Mean	1,116,941.76	816,149.48	871,937.57	953,866.05
Median	783936.84	608927.615	674130.6	694144.17
Standard Deviation	1242239.282	602484.6355	592734.9096	920794.1193
Minimum	257,201.26	321,330.78	271,305.19	257,201.26
Maximum	8,387,267.31	2,980,791.95	2,985,524.68	8,387,267.31
Count	82	62	59	203

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เกณฑ์ต่อคนของหลักสูตร MACC มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมากที่สุด 1,116,941.76 บาท รองลงมาหลักสูตร SMEs มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 871,937.57 บาท หลักสูตร HRM มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 816,149.48 บาท

ตารางที่ 4-15 การวิเคราะห์ผลตอบแทนโดยการคำนวณค่า NPV, IRR, B/C

รายงานสรุปผล	MACC	HRM	SMEs	ผลรวม
NPV	1,116,941.76	816,149.48	871,937.57	953,866.05
IRR	19.56%	16.57%	18.25%	18.13%
B/C	4 เท่า	3 เท่า	4 เท่า	11 เท่า
จุดคุ้มทุน	9 เดือน	1 ปี 9 เดือน	1 ปี 4 เดือน	

อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR) หลักสูตร M-ACC มีอัตราผลตอบแทนภายในมากที่สุด 19.56% รองลงมาคือ หลักสูตร SMEs 18.25% และหลักสูตร HRM 16.57% ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าทั้ง 3 หลักสูตรมีอัตราผลตอบแทนภายในรวม 18.13% ซึ่งมากกว่าอัตราที่คาดหวัง 15% จึงสมควรจะลงทุนในโครงการ

อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio, B/C) หลักสูตร M-ACC และหลักสูตร SMEs มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 4:1 เท่า รองลงมาหลักสูตร HRM มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 3:1 เท่า ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 หลักสูตรมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนมากกว่า 1 ทดสอบสมมติฐาน H_3 : มูลค่าปัจจุบันสุทธิ, อัตราผลตอบแทนภายใน, อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนของแต่ละหลักสูตรไม่เท่ากัน

H_{3a} : หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ HRM

H_{3b} : หลักสูตร M-ACC เปรียบเทียบกับ SMEs

H_{3c} : หลักสูตร HRM เปรียบเทียบกับ SMEs

ตารางที่ 4-16 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC เปรียบเทียบกับ HRM

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
VAR00001	Equal variances assumed	3.077	.082*	1.756	142	.081	300,792.27	171315.57
	Equal variances not assumed			1.915	123.38	.058	300,792.27	157078.47

กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4-16 แสดงผลการทดสอบทางสถิติระหว่างมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC กับ HRM พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC ไม่แตกต่างกับ HRM อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยค่า Sig. มีค่าเป็น .082 มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิแตกต่างกันเท่ากับ 300,792.27 บาท

ตารางที่ 4-17 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC เปรียบเทียบกับ SME

Independent Samples Test		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
VAR00001	Equal variances assumed	3.518	.063*	1.615	139	.109	278,902.49	172657.37
	Equal variances not assumed			1.806	118.234	.073	278,902.49	154402.19

หมายเหตุ กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4-17 แสดงผลการทดสอบทางสถิติระหว่างมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC กับ SME พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร MACC ไม่แตกต่างกับ SME อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 โดยค่า Sig. มีค่าเป็น .063 มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิแตกต่างกันเท่ากับ 278,902.49 บาท

ตารางที่ 4-18 มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร HRM เปรียบเทียบกับ SME

Independent Samples Test		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means				
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference
VAR00001	Equal variances assumed	.065	.799*	-.209	119	.835	218,889.79	104550.82
	Equal variances not assumed			-.210	118.686	.834	218,889.79	104286.50

หมายเหตุ กำหนดระดับนัยสำคัญ 0.05

จากตารางที่ 4-18 แสดงผลการทดสอบทางสถิติระหว่างมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร HRM กับ SME พบว่า มูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร HRM ไม่แตกต่างกับ SME อย่างมีนัยสำคัญ 0.05 โดยค่า Sig. มีค่าเป็น .799 มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิแตกต่างกันเท่ากับ 218,889.79 บาท

ต้นทุนเสียโอกาส เป็นต้นทุนที่ต้องนำมาคิดในกรณีที่หากไม่ได้เรียนต่อปริญญาโท เนื่องจากผู้ที่เรียนต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา เรียนวันเสาร์-อาทิตย์ และเรียนช่วงวันจันทร์-วันศุกร์ตอนเย็นหลังเลิกงาน ทำให้มีโอกาสทำงานช่วงวันจันทร์-วันศุกร์ จึงไม่มีต้นทุนเสียโอกาส

ตารางที่ 4-19 การแยกกลุ่มความพึงพอใจ

รายงานผล	Mean	SE	SD	ระดับ
1. ผลตอบแทนทางด้านวิชาการ	3.7276	.02493	.35169	มาก
2. ผลตอบแทนทางด้านตำแหน่ง หน้าที่การงาน	4.0204	.02275	.32099	มากที่สุด
3. ผลตอบแทนทางการยอมรับ จากสังคม	3.9337	.03055	.43099	มาก

จากตารางที่ 4-19 แสดงผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านวิชาการและสังคม ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการศึกษา ด้วยมูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน และอัตราส่วนผลตอบแทนต่อต้นทุนแล้ว จะเห็นว่าการลงทุนทางการศึกษาของมหาบัณฑิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี ให้ผลตอบแทนสูงสุด รองลงมา สาขาวิชาการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 หลักสูตรให้ผลตอบแทนสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่เสียไป

สรุปผลการทดสอบ

ตารางที่ 4-20 สรุปผลการทดสอบ

สมมติฐานรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษา	ผลการทดสอบ
H_{1a} : ปัจจัยด้านเพศมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน	ยอมรับ
H_{1b} : ปัจจัยด้านอายุมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน	ยอมรับ
H_{1c} : ปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน	ยอมรับ
H_{1d} : ปัจจัยด้านตำแหน่งงานมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน	ยอมรับ
H_{2a} : หลักสูตร M-ACC มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% มีค่ามากกว่า 0	ยอมรับ
H_{2b} : หลักสูตร HRM มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% มีค่ามากกว่า 0	ยอมรับ
H_{2c} : หลักสูตร SMEs มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% มีค่ามากกว่า 0	ยอมรับ
H_{2d} : รวมทั้ง 3 หลักสูตร มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราดอกเบี้ย 15% มีค่ามากกว่า 0	ยอมรับ
H_{3a} : เปรียบเทียบรายได้ของหลักสูตร MACC-HRM แตกต่างกัน	ปฏิเสธ
H_{3b} : เปรียบเทียบรายได้ของหลักสูตร MACC-SME แตกต่างกัน	ปฏิเสธ
H_{3c} : เปรียบเทียบรายได้ของหลักสูตร HRM-SME แตกต่างกัน	ปฏิเสธ

บทที่ 5

อภิปรายผลและสรุปผล

จากผลการวิจัยเรื่องศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ผู้วิจัยได้ทำการเปรียบเทียบหาความแตกต่างของรายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงการเข้าเรียนในหลักสูตร M-ACC หลักสูตร MM. in HRM และหลักสูตร MM. in SMEs หลักสูตรไหนจะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุด และศึกษาต้นทุนส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการลงทุนศึกษารวมทั้งผลตอบแทนส่วนบุคคลของมหาบัณฑิตระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการศึกษารายได้ก่อนและหลังจบการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลและต้นทุนทางการศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Windows ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยในบทที่ 4 สามารถสรุปผลการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ พบว่า

1.1 เพศหญิงมากที่สุดร้อยละ 79.82 และเป็นเพศชายร้อยละ 20.18

1.2 อายุระหว่าง 30-40 ปี มากที่สุด ร้อยละ 64.04 รองลงมาคืออายุระหว่าง 20-30 ปี ร้อยละ 21.18 อายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 14.78 ตามลำดับ

1.3 อาชีพพนักงานบริษัท/ ห้างร้านมากที่สุด ร้อยละ 77.83 รองลงมาคือ อาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 10.34 รับราชการ/ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ร้อยละ 7.88 พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 2.96 ตามลำดับ

1.4 ตำแหน่งระดับพนักงานมากที่สุด ร้อยละ 73.90 รองลงมาคือ ระดับหัวหน้า ส่วนงาน ร้อยละ 15.27 ระดับผู้บริหาร/เจ้าของกิจการ ร้อยละ 8.37 และอื่น ๆ เช่นเป็นอาจารย์ มหาวิทยาลัยเอกชน ร้อยละ 2.46 ตามลำดับ

1.5 รายได้ก่อนจบต่อเดือนมากที่สุดระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 46.37 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 23.15 รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 11.82

1.6 รายได้หลังจบต่อเดือนมากที่สุดระหว่าง 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 33.99 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 30,001-40,000 บาท ร้อยละ 25.62 รายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาท ร้อยละ 19.21

1.7 แหล่งเงินทุนจากทุนส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 85.71 รองลงมาใช้แหล่งเงินทุน จากการกู้เงินเพื่อการศึกษาและเงินทุนส่วนตัว ร้อยละ 8.89 ได้รับการสนับสนุนจากที่ทำงาน ร้อยละ 5.4

1.8 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านเพศมี ผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ปัจจัยด้านเพศมีผลทำให้รายได้ระหว่าง เพศชายและเพศหญิงแตกต่างกัน

1.9 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านอายุมีผล ทำให้รายได้แตกต่างกัน ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ผู้มีอายุมากกว่าจะมีรายได้สูงกว่าผู้ที่มีอายุ น้อย

1.10 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยด้านอาชีพ มีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ปัจจัยด้านอาชีพมีผลทำให้รายได้ แตกต่างกัน

1.11 ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการศึกษาปัจจัย ด้านตำแหน่งงานมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า ปัจจัยด้านตำแหน่ง งานมีผลทำให้รายได้แตกต่างกัน เนื่องจากตำแหน่งงานที่สูงมีผลทำให้รายได้สูงขึ้นตามไปด้วย

1.12 เปรียบเทียบรายได้ก่อนและหลังหลักสูตร M-ACC พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายได้ของผู้ศึกษาหลักสูตร M-ACC หลังจากจบการศึกษามีค่าเฉลี่ย ของรายได้เพิ่มขึ้น 23,978.05 บาท

1.13 เปรียบเทียบรายได้ก่อนและหลังหลักสูตร HRM พบว่า มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายได้ของผู้ศึกษาหลักสูตร HRM หลังจากจบการศึกษามีค่าเฉลี่ยของ รายได้เพิ่มขึ้น 8,909.04 บาท

1.14 เปรียบเทียบรายได้อ่อนและหลังหลักสูตร SMEs พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยรายได้ของผู้ศึกษาหลักสูตร SMEs หลังจากจบการศึกษามีค่าเฉลี่ยของรายได้เพิ่มขึ้น 11,009.83 บาท

1.15 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร M-ACC กับ HRM พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.16 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร M-ACC กับ SME พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.17 เปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันสุทธิของหลักสูตร HRM กับ SME พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลตอบแทนทางการศึกษา

การวิเคราะห์ส่วนต่างของรายได้ของบุคคล 2 สถานะ คือ ก่อนสำเร็จการศึกษาปริญญาโทและหลังสำเร็จการศึกษาปริญญาโท สาขาสาขาวิชาการบัญชี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ผลการศึกษาดังนี้

1. การลงทุนทางการศึกษาจะให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากว่าการนำเงินฝากธนาคาร ได้ดอกเบี้ยในปัจจุบันเพียง 2% จากดอกเบี้ยเงินฝากประจำ แต่การนำเงินมาลงทุนทางการศึกษานั้น จะเห็นว่าก่อนเรียนหลักสูตร M-ACC มีรายได้ 31,546.34 บาท หลังเรียนจบมีรายได้ 55,768.29 บาท ซึ่งจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายของหลักสูตร M-ACC ตลอดหลักสูตร 220,000 บาท ภายใน 9 เดือน สามารถคืนทุน และรายได้ที่เพิ่มขึ้นคิดตามระยะเวลาคืนทุนจะเห็นว่าจากการทดสอบหลักสูตร M-ACC ได้ผลตอบแทนมากที่สุด แต่ถึงอย่างไร หลักสูตร M-ACC ก็มีข้อจำกัดในการเรียนเนื่องจากสงวนไว้สำหรับผู้จบการบัญชีเท่านั้น ถึงแม้จะมีรายได้มากกว่า ก็เนื่องจากวิชา มีลักษณะผูกขาดมากกว่าจึงไม่ใช่เรื่องแปลก เมื่อเทียบกับหลักสูตร SMEs และหลักสูตร HRM ทั้ง 2 หลักสูตร ไม่มีข้อจำกัดของผู้เรียน โดยผู้เรียนจบจากสาขาใดก็สามารถเข้าเรียนได้ ซึ่งก็ให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าเช่นกัน

3. อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษา เป็นการวิเคราะห์ผลตอบแทนจากผลต่างของรายได้และต้นทุน โดยการหามูลค่าปัจจุบันสุทธิ อัตราผลตอบแทนภายใน และอัตราผลตอบแทนต่อทุนได้ผลดังนี้

มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value, NPV) เฉลี่ยต่อคนของหลักสูตร MACC มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิมากที่สุด 1,116,941.76 บาท รองลงมาหลักสูตร SMEs มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ

871,937.57 บาท หลักสูตร HRM มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ 816,149.48 บาท ซึ่งจะเห็นว่า ในการศึกษา ต่อในระดับปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยวมีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจให้กับผู้เรียนในระดับที่น่าพอใจมาก

4. อัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return, IRR) หลักสูตร M-ACC มีอัตราผลตอบแทนภายในมากที่สุด 19.56 % รองลงมาคือ หลักสูตร SMEs 18.25% และหลักสูตร HRM 16.57% ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นว่าทั้งสามหลักสูตรมีอัตราผลตอบแทนภายในรวม 18.13% ซึ่งมากกว่าผลตอบแทนที่คาดหวัง 15%

อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน (Benefit Cost Ratio, B/C) หลักสูตร M-ACC และหลักสูตร SMEs มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 4:1 เท่า รองลงมาหลักสูตร HRM มีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุน 3:1 เท่า ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 หลักสูตรมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนมากกว่า 1 ส่วนของ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา 51,395,220/ 203 โดยเฉลี่ยต่อคนตลอดหลักสูตรเท่ากับ 253,178.42 บาท

สรุปว่า การนำเงินมาลงทุนทางการศึกษาเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า ซึ่งคิดจากการจุดคุ้มทุน จะเห็นว่าหลักสูตร M-ACC สามารถคืนทุนได้ภายในระยะเวลา 9 เดือน รองลงมาหลักสูตร SMEs มีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 4 เดือน หลักสูตร HRM มีระยะเวลาคืนทุน 1 ปี 9 เดือน ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

เมื่อผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลที่ได้ ไปสัมภาษณ์ผู้ที่สำเร็จ การศึกษา ในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขา การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ทุกคนต่างเห็นว่าการได้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น ถือว่าให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า และเห็นด้วยกับผลการศึกษาในครั้งนี้ อีกทั้งยังกล่าวต่อผู้ศึกษาว่า นอกจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทจะให้ผลตอบแทนในรูปแบบของรายได้แล้ว ยังให้ ผลตอบแทนในรูปแบบอื่นที่ไม่สามารถคิดเป็นมูลค่าได้ ได้แก่

1. ได้รู้จักเพื่อนร่วมวิชาชีพเดียวกันมากขึ้น สามารถแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพ รวมถึงได้ฟังพาอาศัยในวิชาชีพด้วย
2. มีโอกาสในหน้าที่การงานมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปปรับใช้ ในงานและพัฒนางาน

3. ได้แนวคิดใหม่ ๆ และประสบการณ์รวมทั้งข่าวสารทางวิชาชีพจากอาจารย์ผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง รวมถึงพัฒนางานของตัวเองให้ดีขึ้นด้วย
4. เกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานในวิชาชีพ
5. มีโอกาสทำงานพิเศษเพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจากงานประจำ เช่น การรับเป็นอาจารย์พิเศษตามสถานศึกษาต่าง ๆ
6. ถ้าอยู่ในระบบราชการสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปประยุกต์ใช้ทำวิจัยเพื่อขอตำแหน่งชำนาญเฉพาะด้านได้

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาที่มีการเปิดสอนระดับปริญญาโทในคณะหรือสาขาวิชาอื่นภายในมหาวิทยาลัยบูรพา
2. ควรจะมีการศึกษาอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลทางการศึกษาแยกเป็นผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้วเลือกศึกษาต่อทันทีกับผู้ที่จบการศึกษาปริญญาตรีแล้วเลือกทำงานก่อน เพื่อหาประสบการณ์แล้วกลับมาเรียน

บรรณานุกรม

- กรณีการ์ ธรรมภิรมย์ และศักดิ์ชัย คีรีพัฒน์. (2546). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาของนักศึกษา: กรณีศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจภาคค่ำ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 21(2), 71-89.
- จันทนา จันทโร และศิริจันทร์ ทองประเสริฐ. (2549). *การศึกษาความเป็นไปได้โครงการด้านธุรกิจและอุตสาหกรรมการศึกษาความเป็นไปได้โครงการด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิจอพร บานนิกุล. (2549). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา: กรณีศึกษาหลักสูตรปริญญาโท. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, สาขาการบัญชี, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2525). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2553). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต.
- มหาวิทยาลัยบูรพา. (2551). *ประวัติมหาวิทยาลัยบูรพา*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัชนิกร การวรัตน์พิเศษ. (2543). อัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยแพทย์. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วันชัย ศิริชนะ. (2539). *เอกสารอ้างอิงของรายงานการดำเนินงานโครงการงานแสดงเกษตรและอุตสาหกรรมโลก 2538*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยา ศิริพันธ์วัฒนา. (2540). *อัตราผลตอบแทนของการลงทุนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: กรณีศึกษาคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี และเศรษฐศาสตร์*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุบลรัตน์ เห็นประเสริฐ. (2530). การวิเคราะห์ผลตอบแทนของสังคมและส่วนบุคคลในการลงทุน
ในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ปีพ.ศ. 2529-2530. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์,
คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อัมพร วิจิตรพันธ์ และสุณี นัตราคม. (2528). เศรษฐศาสตร์การศึกษาและการวางแผนกำลังคน.
ม.ป.ท.

Fox, M. (1993). Is it good investment of attend an elite rivate college?. *Economics
Of Education Review*, 12(12),137-151.

Scott, L. T. (2000). Deferred costs and economic returns To college major, quality and
performance. *Research in Higher Education*, 41(3), 281-313.

ภาคผนวก

แนวทางแบบสอบถามเพื่อการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับอัตราผลตอบแทนส่วนบุคคลของการลงทุนทางการศึกษา :
กรณีศึกษา หลักสูตรปริญญาโท คณะการจัดการและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยบูรพา

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป/ผลตอบแทน ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1) เพศ ชาย หญิง

2) อายุ (เมื่อเริ่มศึกษาต่อปริญญาโท).....

3) อาชีพปัจจุบัน

รับราชการ/พนักงานราชการ/เจ้าหน้าที่รัฐฯ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

พนักงานบริษัท/ห้างร้าน ประกอบธุรกิจส่วนตัว

อื่น ๆ (ระบุ).....

4) ตำแหน่งงานปัจจุบัน

ผู้บริหาร/เจ้าของ หัวหน้าส่วนงาน

พนักงาน อื่น ๆ (ระบุ).....

5) ประสบการณ์การทำงาน

น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี

15 - 20 ปี มากกว่า 20 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านต้นทุนทางการศึกษา

ขอความกรุณาท่านกรอกข้อมูลด้านต้นทุนทางการศึกษา

ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้กับสถานศึกษาตลอดระยะเวลาที่เรียนรวมค่าใช้จ่ายส่วนตัวตลอดการศึกษา

1. หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา

หลักสูตร M-ACC หลักสูตร MM. in SMEs หลักสูตร MM. in HRM

2. ในระหว่างที่ท่านศึกษาท่านได้กู้เงินหรือได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาหรือไม่

กู้เงินเพื่อใช้ศึกษาและใช้ทุนส่วนตัว เป็นจำนวน.....บาท

ได้รับเงินสนับสนุนจากสถานที่ทำงานเป็นจำนวน.....บาท

ทุนส่วนตัว.....บาท

ส่วนที่ 3 เกี่ยวกับผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา

คำชี้แจง

1. ผลตอบแทนส่วนบุคคลจากการลงทุนทางการศึกษา หมายถึง สิ่งที่มีหาบัณฑิตได้รับภายหลังจากสำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา และผลตอบแทนที่สามารถวัดได้เป็นตัวเงิน ประกอบด้วย เงินเดือน รายได้พิเศษต่าง ๆ ที่เชื่อว่าเกิดจากความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาระดับมหาบัณฑิต

1) รายได้ก่อนเรียนจบปริญญาโท.....บาทต่อเดือน

2) อัตราการขึ้นเงินเดือนก่อนจบปริญญาโทเป็นกี่เปอร์เซ็นต์.....

3) รายได้หลังเรียนจบปริญญาโท.....บาทต่อเดือน

4) อัตราการขึ้นเงินเดือนหลังจบปริญญาโทเป็นกี่เปอร์เซ็นต์.....

2. ผลตอบแทนส่วนที่ไม่เป็นตัวเงิน ประกอบด้วย ผลตอบแทนทางด้านวิชาการ
ผลตอบแทนทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน ผลตอบแทนทางการยอมรับทางสังคม

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง [ ] ที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมในระดับความพึงพอใจ
โดยกำหนดระดับของความคิดเห็น ดังนี้ คือ

5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านวิชาการ					
1.1 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยในสาขาที่เรียนมา					
1.2 มีความสามารถในการทำงานวิจัยเกี่ยวกับสาขาที่เรียนมา					
1.3 มีความมั่นใจในตนเองในการแสดงออกทางความรู้ความสามารถเชิงวิชาการ					
1.4 มีความเป็นผู้นำและแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ					
1.5 มีความสามารถในการเขียนเอกสารหรือตำราทางวิชาการ					
1.6 สามารถนำวิชาการมาใช้แก้ปัญหาและตัดสินใจ					
1.7 สามารถจัดกิจกรรมทางวิชาการหรือที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียน					
1.8 สามารถประยุกต์ใช้ทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษามาใช้ในการทำงาน					
1.9 สามารถศึกษาและเข้าใจปัญหาในแง่มุมที่กว้างขึ้น					
1.10 สามารถถ่ายทอดความรู้ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติไปสู่บุคคลอื่นได้					
1.11 สามารถที่จะเป็นวิทยากร บรรยายในงานประชุมสัมมนาในสาขาที่เรียนมาได้					
1.12 รู้สึกว่าตนเองมีความเด่นทางวิชาการ					
1.13 สามารถศึกษาและเข้าใจภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
1.14 มองวิชาชีพหรือเนื้อหาที่เรียนมาได้กว้างขึ้น					
2. ความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน	5	4	3	2	1
2.1 มีโอกาสได้ทำงานตรงตามที่ต้องการ					
2.2 ความรู้หรือคุณวุฒิช่วยให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น					
2.3 มีความกระตือรือร้นในการทำงาน					
2.4 สามารถปรับตัวกับงานหรือหน้าที่ที่รับผิดชอบ					
2.5 สามารถสื่อความหมายในหน้าที่การงานกับบุคคลอื่นได้ลึกซึ้งขึ้น					

ประเด็นการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านตำแหน่งหน้าที่การงาน (ต่อ)					
2.6 สามารถนำความรู้ไปพัฒนาหน่วยงาน					
2.7 มีความก้าวหน้า มั่นคงในตำแหน่งหน้าที่					
2.8 สามารถนำความรู้มาเสริมกับงานที่ทำ					
2.9 มีความคิดริเริ่ม หรือแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า					
2.10 มีความมั่นใจในการทำงาน					
2.11 ผู้บังคับบัญชาเชื่อถือในความรู้และความสามารถและไว้วางใจในงานที่ทำ					
2.12 ผู้ใต้บังคับบัญชาเชื่อถือในความรู้และความสามารถ					
2.13 กล้าแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน					
2.14 แสดงผลงานทางวิชาการอย่างชัดเจนและเพื่อนร่วมงานนำไปปฏิบัติ					
2.15 สาขาวิชาที่เรียนมาเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน					
3. ความสามารถหรือผลตอบแทนทางการยอมรับจากสังคม	5	4	3	2	1
3.1 เพื่อนร่วมงานยอมรับและขอความคิดเห็นทางด้านวิชาการจากท่าน					
3.2 ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงาน					
3.3 ท่านได้รับเลือกให้เป็นผู้นำทางด้านวิชาการในหน่วยงานของท่าน					
3.4 ท่านได้ใช้ความรู้ที่ศึกษามาเพื่อสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน					
3.5 เป็นที่ชื่นชมของครอบครัว ญาติพี่น้อง มิตรสหาย					
3.6 มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนที่ศึกษาร่วมกันทำให้รู้จักกับสังคมในวงการมากขึ้น					
3.7 ท่านได้รับเชิญให้แสดงความคิดเห็น ความรู้ ต่อที่ประชุมหรือสัมมนา					
3.8 ได้รับความสะดวกสบายในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก					
3.9 ท่านได้รับเชิญเข้าร่วมปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เรียนจากหน่วยงานอื่น					
3.10 ชื่อเสียงของท่านเป็นที่รู้จักในหน่วยงานอื่น					

3. ความสามารถหรือผลตอบแทนทางด้านการยอมรับจากสังคม (ต่อ)	5	4	3	2	1
3.11 ผลงานของท่านถูกนำไปอ้างอิงต่อสาธารณชน					
3.12 เวลาสนทนากับเพื่อนร่วมงาน ทุกคนให้ความสนใจ					
3.13 ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเต็มใจที่จะรับฟังความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากท่าน					
3.14 มีความเป็นผู้นำที่ดี					
3.15 มีความเป็นผู้ตามที่ดี					
3.16 เข้าใจผู้อื่นในด้านต่าง ๆ มากขึ้น					

ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้าพเจ้า ขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ตอบแบบสอบถามอันจะเป็นประโยชน์
ต่อการจัดทำกรณีกว่าแบบอิสระของข้าพเจ้า

นางสาวชัตตา บุรณะ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวชลัดดา บุรณะ
วัน เดือน ปี เกิด	4 กันยายน 2518
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	126/631 ถนนไร่กล้วย-หนองขาม ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20110
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2542-2545	พนักงานธุรการ ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
พ.ศ. 2545-2547	เจ้าหน้าที่การเงิน วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
พ.ศ. 2547- ปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538-2540	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
พ.ศ. 2553	บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา